

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικών και Καποδιστριακών
Πανεπιστημίων Αθηνών

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΡΟΜΑ»

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΡΟΜΑ» 2010-2012:
ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ
ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΡΟΜΑ**

Επιστημονικός Υπεύθυνος:
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π. ΜΑΡΚΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑ

Επιμέλεια: Χρήστος Παρθένης
Ειρήνη Τσέλιου
Κατερίνα Τσόκα

ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ: «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΡΟΜΑ»

Στους ευρύτερους στόχους του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών ρομά» εντάσσονται τα κάτωθι αναφερόμενα: α) η αύξηση των εγγραφών των μαθητών Ρομά στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, β) η μείωση της σχολικής διαρροής κατά τα πρώτα χρόνια φοίτησης στο σχολείο, γ) η αύξηση του αριθμού των μαθητών Ρομά που μεταβαίνουν από την Πρωτοβάθμια στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, δ) η αύξηση του αριθμού των παιδιών ρόμικης καταγωγής που ολοκληρώνουν την Υποχρεωτική Εκπαίδευση, ε) η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση των ρομά γονέων, προκειμένου με τη σειρά τους να διευκολύνουν και να υποστηρίξουν την εγγραφή και την παραμονή των παιδιών τους στο σχολείο, και τέλος στ) η βελτίωση των συνθηκών αποδοχής των παιδιών ρόμικης καταγωγής από τη διοίκηση της εκπαίδευσης, την τοπική αυτοδιοίκηση και τις τοπικές κοινωνίες.

Προς επίτευξη των αναφερόμενων στόχων έχει αναπτυχθεί ένα ολοκληρωμένο και συστηματικό σχέδιο παρεμβάσεων και δράσεων εντός και εκτός των σχολικών μονάδων, που σχετίζονται αφενός με τη δημιουργία των προϋποθέσεων που ευνοούν και ενισχύουν τις συνθήκες ένταξης και παραμονής των παιδιών Ρομά στο σχολείο και αφετέρου με τη διασφάλιση της αποδοχής των παιδιών από το σύνολο των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας και την εξάλειψη του σχολικού και κοινωνικού αποκλεισμού τους.

Γεγονός παραμένει ότι η αποτελεσματικότητα και η αρτιότητα των παρεμβατικών δράσεων του Προγράμματος προσκρούει σε βασικά προβλήματα, όπως στέγαση, υγειονομική περίθαλψη, υγιεινή και εργασία, για τα οποία κύριος ουραγός οφείλει και πρέπει να είναι η Πολιτεία.

Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις παραμέτρους και ανατρέχοντας στην ανάλυση των Δράσεων, παραμένει αδιαμφισβήτητη η ανάγκη στήριξης της συγκεκριμένης πληθυσμιακής ομάδας της ελληνικής κοινωνίας, στην οποία με επιτυχία ανταποκρίνεται το Πρόγραμμα.

Στους Πίνακες 1 και 2 που ακολουθούν, αποτυπώνεται ο αριθμός των σχολείων παρέμβασης και των ωφελούμενων μαθητών αντίστοιχα για το σχολικό έτος 2011-2012, ενώ παράλληλα με την περιγραφή της κάθε δράσης του Προγράμματος ξεχωριστά, ενσωματώνονται σε πίνακες τα ποσοτικά στοιχεία του συνόλου των παρεμβατικών ενεργειών.

ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 – ΣΧΟΛΕΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2011-2012

ΣΧΟΛΕΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ					
ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΣΥΝΟΛΑ
0	ΑΤΤΙΚΗ	36	55	10	101
1	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	16	33	8	57
2	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	3	19	0	22
3	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	5	38	0	43
4	ΚΡΗΤΗ	7	8	0	15
5	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	2	3	0	5
6	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	1	4	0	5
7	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	10	16	9	35
8	ΗΠΕΙΡΟΣ	1	8	0	9
9	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	10	85	1	96
ΣΥΝΟΛΟ ΣΧΟΛΕΙΩΝ		91	269	28	388

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 – ΑΡΙΘΜΟΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΡΟΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2011-2012

ΑΡΙΘΜΟΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΡΟΜΑ					
ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΣΥΝΟΛΑ
0	ΑΤΤΙΚΗ	252	2613	475	3340
1	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	75	558	38	671
2	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	7	117	0	124
3	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	24	766	0	790
4	ΚΡΗΤΗ	11	180	0	191
5	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	2	14	0	16
6	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	7	55	0	62
7	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	358	1811	439	2608
8	ΗΠΕΙΡΟΣ	5	70	0	75
9	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	103	1767	1	1871
ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΤΩΝ		844	7951	953	9748

Συγκεκριμένα, οι δράσεις του Προγράμματος είναι εννέα και αφορούν:

ΔΡΑΣΗ 1: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Η δράση αφορά στην ενθάρρυνση της πρόσβασης των παιδιών Ρομά που βρίσκονται σε νηπιακή ηλικία στην προσχολική αγωγή, το σχεδιασμό δράσεων ενθάρρυνσης των γονέων Ρομά για τη συμμετοχή των παιδιών τους στο νηπιαγωγείο, την εγγραφή των νηπίων καθώς και τη διαχείριση ζητημάτων που σχετίζονται με την εγγραφή αυτών, όπως είναι ο εμβολιασμός των μικρών μαθητών Ρομά.

Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους μέλη της επιστημονικής ομάδας, καθώς και επιστημονικοί συνεργάτες σε συνεργασία με τους Ρομά διαμεσολαβητές, βρίσκονταν σε στενή επαφή και επικοινωνία με τους γονείς των νηπίων με στόχο την ευαισθητοποίηση των τελευταίων για την παιδαγωγική αξία του Νηπιαγωγείου. Ταυτόχρονα δόθηκε ιδιαίτερη σημασία στα μαθησιακά αποτελέσματα της αγωγής στο Νηπιαγωγείο τόσο με την παροχή ενισχυτικής διδασκαλίας εκ μέρους του Προγράμματος όσο και με την επιμόρφωση των εμπλεκόμενων στο Πρόγραμμα νη-

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.1. – ΤΜΗΜΑΤΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

ΤΜΗΜΑΤΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΤΜΗΜΑΤΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ
0	ΑΤΤΙΚΗ	32	9
1	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	15	4
2	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	1	2
3	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	1	2
4	ΚΡΗΤΗ	4	4
5	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	1	2
6	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	0	0
7	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	10	8
8	ΗΠΕΙΡΟΣ	0	0
9	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	15	11
ΣΥΝΟΛΑ		79	42

παιγωγών, με στόχο τη διαμόρφωση ενός ελκυστικού περιβάλλοντος μάθησης για τα παιδιά Ρομά. Προκειμένου να υλοποιηθούν άρτια οι παραπάνω στόχοι πραγματοποιήθηκαν εμβολιασμοί των παιδιών Ρομά στο πλαίσιο της Δράσης «Προαγωγή υγείας». Οι συγκεκριμένες δράσεις αφορούσαν στην καταγραφή αναγκών και ζητημάτων σχετικά με την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας των παιδιών και στο σχεδιασμό δράσης με στόχο τον εμβολιασμό, την έκδοση πιστοποιητικών και την παρακολούθηση/τήρηση των βιβλιαρίων υγείας των παιδιών σε τοπικό επίπεδο.

ΔΡΑΣΗ 2: ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

Η δράση επικεντρώνεται στην άμεση και εύκολη πρόσβαση στο σχολείο μέσω προγραμμάτων ενθάρρυνσης και ευαισθητοποίησης, την παράλληλη γλωσσική και μαθησιακή υποστήριξη των μαθητών Ρομά εντός και εκτός του ωρολογίου προγράμματος, την υλοποίηση προγράμματος συνεργατικής διδασκαλίας με σημείο αναφοράς κάποιες σχολικές μονάδες, την οργάνωση θερινών τμημάτων για την ομαλή μετάβαση των παιδιών από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο, τη διευκόλυνση της μεταφοράς των παιδιών στα σχολεία καθώς και σε λοιπές δράσεις στους καταυλισμούς. Συγκεκριμένα οι επιμέρους Υποδράσεις αφορούν:

ΥΠΟΔΡΑΣΗ 1: Ένταξη στο σχολείο, που σχετίζεται με τη σύνδεση του οικισμού με το σχολείο και τη διευκόλυνση της πρόσβασης και σταδιακής ένταξης των παιδιών του οικισμού μέσω αξιοποίησης συντονιστών και Ρομά διαμεσολαβητών, της υποστήριξης του διδακτικού έργου των σχολείων της Α΄ βάθμιας και Β΄ βάθμιας Εκπαίδευσης, της ενίσχυσης του παιδαγωγικού αποτελέσματος των συνεργαζόμενων με το Πρόγραμμα σχολικών μονάδων, και τέλος μέσω της καταπολέμησης της σχολικής διαρροής με στόχο τη βελτίωση της επίδοσης όλων των μαθητών.

Το Πρόγραμμα, αφού χώρισε την περιοχή δράσης του σε μικρότερες περιοχές, στις οποίες υπάρχει πληθυσμός Ρομά, ανέπτυξε δίκτυο διαμεσολαβητών και δίκτυο συντονιστών. Τα δίκτυα στην περίπτωση των καταυλισμών κατέγραψαν τις οικογένειες Ρομά με ανήλικα παιδιά, όπως επίσης και τις εκπαιδευτικές ανάγκες που υπήρχαν σε κάθε μία από αυτές. Ενεργοποιώντας το εκπαιδευτικό δίκτυο της περιοχής (Προϊσταμένους Διευθύνσεων ή Γραφείων, Σχολικούς Συμβούλους, Διευθυντές σχολείων, Στελέχη του Προγράμματος), επιχειρήθηκε η ευαισθητοποίηση τόσο Ρομά γονέων όσο και μη Ρομά για το δικαίωμα όλων ανεξαιρέτως των παιδιών στην εκπαίδευση.

Ταυτόχρονα, η συνεργασία με φορείς και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις που έχουν εμπειρία από τον πληθυσμό – στόχο για ανταλλαγή τεχνογνωσίας αλλά και ανάπτυξη κοινών δράσεων, ενίσχυσε θετικά όλους τους προαναφερθέντες στόχους της Υποδράσης.

ΥΠΟΔΡΑΣΗ 2: Υποστήριξη των παιδιών μέσω των ενισχυτικών εκπαιδευτικών παρεμβάσεων, που αφορά στη λειτουργία δύο πολύ σημαντικών θεσμών υποστήριξης, των Φροντιστηριακών Τμημάτων και των Τάξεων Υποδοχής -όπου παρέχεται εξατομικευμένη υποστηρικτική διδασκαλία για την κάλυψη των γνωστικών κενών των παιδιών- καθώς και στην υποστήριξη των τμημάτων αυτών με υλικό, παιδαγωγική καθοδήγηση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.

Προκειμένου να επιτευχθούν τα καλύτερα αποτελέσματα με τη μεγαλύτερη δυνατή ταχύτητα ακολουθήθηκαν οι εξής κύριοι άξονες και πρακτικές: α) παράλληλη στήριξη, β) portfolio ανά μαθητή, γ) πολύ μικρές ομάδες – εξατομίκευση, δ) κατάταξη ηλικιών – επιπέδων, ε) φόρμα ανατροφοδότησης για εκπαιδευτικούς, στ) πρότυπο αξιολογικής έκθεσης (γλωσσικής – ψυχοκοινωνικής προσαρμογής), ζ) πρότυπο ημερολόγιο.

Οι μαθητές αντιμετωπίστηκαν με βάση την ηλικία και το βαθμό συμφωνίας της ηλικίας και του μαθησιακού επιπέδου, με τρεις βασικούς διαφορετικούς τρόπους: α) μαθητές Α΄ και Β΄ τάξης Δημοτικού, β) μαθητές που λόγω ηλικίας εγγράφονται σε μεγαλύτερες τάξεις, αλλά δε μπορούν να παρακολουθήσουν τα μαθήματα της τάξης (ειδικά τη Γλώσσα και τα Μαθηματικά), γ) συνεργατική διδασκαλία.

Σημαντικός για την αδιάλειπτη στήριξη των μαθητών Ρομά υπήρξε και ο θεσμός των θερινών τμημάτων. Πιο συγκεκριμένα, τα θερινά τμήματα είχαν μεγάλη επιτυχία από πλευράς εκδήλωσης ενδιαφέροντος και συμμετοχής μαθητών. Η υλοποίηση των θερινών τμημάτων το καλοκαίρι του 2012 είχε ως βασικό στόχο τη στήριξη της μετάβασης στο Δημοτικό, στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.1. – ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ – ΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ – ΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ				
ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΑ
0	ΑΤΤΙΚΗ	55	11	66
1	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	20	5	25
2	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	14	1	15
3	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	1	0	1
4	ΚΡΗΤΗ	8	11	19
5	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	4	0	4
6	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	2	0	2
7	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	38	0	38
8	ΗΠΕΙΡΟΣ	7	0	7
9	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	11	0	11
ΣΥΝΟΛΑ		160	28	188

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.2. – ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΥΝ ΣΤΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ				
ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΑ
0	ΑΤΤΙΚΗ	56	12	68
1	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	34	1	35
2	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	15	0	15
3	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	1	0	1
4	ΚΡΗΤΗ	19	0	19
5	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	4	0	4
6	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	4	0	4
7	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	35	5	40
8	ΗΠΕΙΡΟΣ	6	0	6
9	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	13	1	14
ΣΥΝΟΛΑ		187	19	206

ΥΠΟΔΡΑΣΗ 3: Διεύρυνση των σχολικών δραστηριοτήτων εντός κι εκτός της σχολικής μονάδας, μέσω της λειτουργίας Εργαστηρίων Δημιουργικής Απασχόλησης (ΕΔΑΜ), όπου δόθηκε έμφαση στο σχεδιασμό, την οργάνωση και την υλοποίηση δραστηριοτήτων δημιουργικής απασχόλησης και παρεμβάσεων εμπύχωσης για την ενίσχυση του ενδιαφέροντος των μαθητών για το σχολείο, με γνώμονα την ενσωμάτωση στοιχείων της γλώσσας και των πολιτιστικών πρακτικών των παιδιών Ρομά στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Τα ΕΔΑΜ φιλοδοξούν να εκπληρώσουν τρεις κυρίως σκοπούς: α) την επέκταση και υποστήριξη της διδακτικής πράξης με καλλιτεχνικές διαθεματικές και πολυπολιτισμικές δράσεις, β) την ενίσχυση με εποπτικά μέσα της διδασκαλίας, γ) την ψυχαγωγία και απασχόληση των μαθητών εντός της σχολικής μονάδας.

Για τα ΕΔΑΜ προβλέφθηκε εξοπλισμός με τις παρακάτω κατηγορίες υλικών, τα οποία και διανεμήθηκαν στα σχολεία: α) Μουσικά όργανα (κυρίως κρουστά / ιδιόφωνα), κατασκευές και ηχογόνα αντικείμενα, β) Υλικά ζωγραφικής, γ) Υποστηρικτικά υλικά θεατρικού παιχνιδιού, δ) Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και εκπαιδευτικό λογισμικό, ε) Εκπαιδευτικά και ψυχαγωγικά παιχνίδια, στ) Μαθηματικά – γεωμετρικά παιχνίδια, εποπτικό υλικό μαθημάτων, ζ) Συσκευές αναπαραγωγής και καταγραφής ήχου, μικρόφωνα και μίκτες, καθώς και η) Προβολέας Video και συναφείς οπτικοακουστικές συσκευές.

Κατά την προηγούμενη σχολική χρονιά οργανώθηκαν και λειτούργησαν τα Εργαστήρια Δημιουργικής Απασχόλησης Μαθητών (ΕΔΑΜ) σε ολόκληρη την επικράτεια. Στο τέλος της σχολικής χρονιάς είτε διοργάνωσαν αυτόνομες εκδηλώσεις στα πλαίσια της σχολικής κοινότητας, όπου παρουσίασαν τη δουλειά τους, είτε συμμετείχαν ενεργά στις σχολικές εορτές.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.4. – ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ
0	ΑΤΤΙΚΗ	12
1	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	5
2	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	1
3	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	0
4	ΚΡΗΤΗ	3
5	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	0
6	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	1
7	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	4
8	ΗΠΕΙΡΟΣ	2
9	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	15
ΣΥΝΟΛΑ		43

ΥΠΟΔΡΑΣΗ 4: Οργάνωση κι εμπλουτισμός της σχολικής βιβλιοθήκης, ώστε τα σχολεία να αποκτήσουν βιβλία που να ανταποκρίνονται στα ενδιαφέροντα και τα βιώματα των μαθητών της ομάδας – στόχου, καθώς και να ενισχύσουν την υποστήριξη του διδακτικού έργου των σχολείων της Προσχολικής, Α' βάθμιας και Β' βάθμιας Εκπαίδευσης.

Κατά τις επί τόπου επισκέψεις στα σχολεία που συμμετείχαν στην επιμόρφωση – παρέμβαση, ανιχνεύτηκαν οι ανάγκες εμπλουτισμού της σχολικής βιβλιοθήκης από τους διευθυντές και τους εκπαιδευτικούς, ενώ παράλληλα διαπιστώθηκαν ανάγκες για: α) πολυτροπικό υλικό όπως αφίσες, καρτέλες, μουσικά C.D., ταινίες, κ.α., β) απόκτηση λογοτεχνικών βιβλίων με ήρωες ή συμ-

πρωταγωνιστές Ρομά και με θετική κυρίως ταυτότητα, γ) περισσότερα λεξικά με πλαισιακή υποστήριξη, δ) εμπλουτισμό των γνώσεων με επιστημονικά βιβλία για τους Ρομά, ε) επιστημονικά συγγράμματα για τη διαπολιτισμική εκπαίδευση και τη διδακτική της γλώσσας ως δεύτερης.

ΔΡΑΣΗ 3. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ

Η υλοποίηση της δράσης επιτεύχθηκε με τη συνδρομή κοινωνικών λειτουργών και διαμεσολαβητών, οι οποίοι καλούνται να διερευνήσουν και να εντοπίσουν τις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών Ρομά και των μελών των οικογενειών τους και να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή τους σε Προγράμματα Αλφαριθμητισμού. Στα μέτρα που έχει λάβει το Πρόγραμμα για την εύρεση εργασίας σε ενήλικες με Ρόμικη προέλευση, περιλαμβάνεται η ενίσχυση της πρόσβασης και φοίτησης των ενηλίκων. Ειδικότερα, η ενθάρρυνση της συμμετοχής των ενηλίκων σε προγράμματα αλφαριθμητισμού των Κέντρων Εκπαίδευσης Ενηλίκων (ΚΕΕ), η εγγραφή και φοίτησή τους στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ), καθώς και η διευκόλυνση πρόσβασής τους σε αυτά. Επιπρόσθετα, περιλαμβάνεται η δημιουργία τμημάτων Σχολών Γονέων που αποσκοπούν στην ευαισθητοποίηση και εξοικείωση των γονέων με την αξία και το περιβάλλον του σχολείου, καθώς και στην εκμάθηση γραφής και ανάγνωσης από τους ίδιους.

Σε σχέση με τα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων, η ευελιξία δημιουργίας τμημάτων και η δυνατότητα συμμετοχής Ρομά από 15 ετών και άνω δημιουργούσε καλύτερες προϋποθέσεις πρόσβασης και φοίτησης στην τυπική εκπαίδευση. Στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας εφαρμόστηκε η πρακτική στήριξης των αναλφάβητων Ρομά από ομάδα εθελοντών εκπαιδευτικών ώστε να μπορέσουν να ενσωματωθούν στα τμήματα.

Παράλληλα, όσον αφορά στη λειτουργία των Σχολών Γονέων στόχος της ομάδας συμβουλευτικής και ψυχολογικής στήριξης ήταν η ενίσχυση των γονιών σε θέματα σχέσεων και επικοινωνίας με τα παιδιά, ανατροφής των παιδιών, οριοθέτησης και πειθαρχίας. Επιπρόσθετα, η στήριξή τους αφορούσε στην αντιμετώπιση οποιουδήποτε προβλήματος ή ανησυχίας γύρω από τη φοίτηση των παιδιών στο σχολείο και η κινητοποίηση των γονέων, ώστε να συνεργαστούν περισσότερο με τους δασκάλους των παιδιών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.1. – ΚΕΝΤΡΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

ΚΕΝΤΡΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΚΕΝΤΡΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ	ΣΥΝΟΛΑ
0	ΑΤΤΙΚΗ	4	4
1	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	0	0
2	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	0	0
3	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	0	0
4	ΚΡΗΤΗ	0	0
5	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	0	0
6	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	0	0
7	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	16	16
8	ΗΠΕΙΡΟΣ	0	0
9	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	2	2
ΣΥΝΟΛΑ		22	22

Αριθμός Ενηλίκων Ρομά που συμμετέχουν στα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων: 275 άτομα

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2. – ΣΧΟΛΕΙΑ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ

ΣΧΟΛΕΙΑ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΣΧΟΛΕΙΑ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΑ
0	ΑΤΤΙΚΗ	3	3
1	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	0	0
2	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	0	0
3	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	1	1
4	ΚΡΗΤΗ	0	0
5	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	0	0
6	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	1	1
7	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	10	10
8	ΗΠΕΙΡΟΣ	0	0
9	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	4	4
ΣΥΝΟΛΑ		19	19

Αριθμός Ενηλίκων Ρομά που συμμετέχουν στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας: 106 άτομα

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. – ΣΧΟΛΕΣ ΓΟΝΕΩΝ

ΣΧΟΛΕΣ ΓΟΝΕΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΣΧΟΛΕΣ ΓΟΝΕΩΝ	ΣΥΝΟΛΑ
0	ΑΤΤΙΚΗ	8	8
1	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	2	2
2	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	2	2
3	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	0	0
4	ΚΡΗΤΗ	2	2
5	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	1	1
6	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	0	0
7	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	13	13
8	ΗΠΕΙΡΟΣ	0	0
9	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	18	18
ΣΥΝΟΛΑ		46	46

Αριθμός Γονέων Ρομά που συμμετέχουν στις Σχολές Γονέων: 772 άτομα

ΔΡΑΣΗ 4. ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Η δράση στοχεύει στην ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών, αλλά και στη συστηματική επιμορφωτική υποστήριξή τους, ενώ συνδράμει σε κάθε προσπάθεια της εκπαιδευτικής κοινότητας, προάγοντας πάντα τη διαπολιτισμικότητα.

Σχετικά με τις φάσεις σχεδιασμού επιμόρφωσης στελεχών / πολλαπλασιαστών στο πρόγραμμα Ρομά, έγιναν οι εξής ενέργειες: α) εντοπισμός σχολικών περιοχών και β) επιλογή προσώπων που θα αποτελέσουν τους πολλαπλασιαστές της επιμόρφωσης, και οι οποίοι ανέλαβαν να υλοποιήσουν συχνές επιμορφώσεις με στόχο τη διάχυση της νέας γνώσης και των καλών πρακτικών ανά σχολική περιοχή / σχολική μονάδα.

Οι επιμέρους υποδράσεις αφορούν:

ΥΠΟΔΡΑΣΗ 1: Ενδοσχολικές επιμορφώσεις εκπαιδευτικών, που χωρίστηκαν ανά είδος σε εισαγωγικές και τακτικές. Η ενδοσχολική επιμόρφωση διακρίνεται για το γεγονός ότι μέσω αυτής η επισήμανση και η ανάλυση των επιμορφωτικών αναγκών και ενδιαφερόντων γίνονται πιο προσιτές στη βάση του κάθε σχολείου χωριστά. Τα θέματα παρουσιάστηκαν στις τακτικές επιμορφώσεις με βιωματική προσέγγιση και είναι σε γενικές γραμμές τα εξής: α) Προκαταλήψεις και στερεότυπα στη διαδικασία της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης - Βιωματικές ασκήσεις β) Σχολείο και παραβατική συμπεριφορά μαθητών, γ) Διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας, δ) Εφαρμογές από το διδακτικό υλικό, ε) Μαθήματα αγωγής λόγου, στ) Λειτουργία της ομάδας μαθητών στο σύγχρονο σχολείο ως τρόπος διαχείρισης των κρίσεων ζ) Σχολική βία, η) Portfolio ως εργαλείο αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου, και θ) Τέχνη και διδασκαλία.

ΥΠΟΔΡΑΣΗ 2: Γενικές επιμορφώσεις, για τα Στελέχη της Εκπαίδευσης. Οι Γενικές επιμορφώσεις έχουν πληθυσμό – στόχο τους Σχολικούς Συμβούλους, Διοικητικούς Προϊσταμένους των σχολείων στα οποία φοιτούν Ρομά μαθητές, τους διαμεσολαβητές και συντονιστές καθώς και τους λοιπούς συνεργάτες του Προγράμματος.

Κατά τη διάρκεια του τρέχοντος σχολικού έτους οργανώθηκαν και πραγματοποιήθηκαν συμμετοχικές συναντήσεις ενημερωτικού κυρίως χαρακτήρα για τα Στελέχη της Εκπαίδευσης και επιμορφωτικού / ενημερωτικού για τους λοιπούς συνεργάτες. Αντλώντας από τις γνώσεις, την επαγγελματική εμπειρία, τα βιώματα αξιοποιήθηκαν γόνιμες προτάσεις που προέκυψαν μέσα από ανταλλαγή ιδεών.

ΥΠΟΔΡΑΣΗ 3: Εξ αποστάσεως επιμόρφωση, η οποία υποστηρίζεται τόσο τεχνικά όσο και λειτουργικά, και αφορά στην υπηρεσία τηλεκατάρτισης μέσω της οποίας γίνεται η ηλεκτρονική διάθεση του εκπαιδευτικού υλικού, καθώς και η οργάνωση των ηλεκτρονικών μαθημάτων. Κατά τη φάση της εγκατάστασης και της παραμετροποίησης του συστήματος τηλεκατάρτισης πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες εργασίες: α) εγκατάσταση του συστήματος εξυπηρετητή και ρύθμιση του απαιτούμενου λογισμικού υπηρεσίας (Web Server) καθώς και β) εφαρμογή της κατάλληλης πολιτικής ασφαλείας σε επίπεδο συστήματος, δικτυακής διασύνδεσης και βάσεων δεδομένων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.1. – ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΙΣ 2010-2011

ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΙΣ 2010-2011					
ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΙΣ	ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΙΣ	ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΑ
0	ΑΤΤΙΚΗ	6	2	10	18
1	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	2	0	2	4
2	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	1	2	1	4
3	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	0	0	0	0
4	ΚΡΗΤΗ	2	4	4	10
5	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	0	0	0	0
6	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	1	0	0	1
7	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	4	0	1	5
8	ΗΠΕΙΡΟΣ	1	0	0	1
9	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	2	3	2	7
ΣΥΝΟΛΑ		19	11	20	50

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.2. – ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΩΝ 2010-2011

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΩΝ 2010-2011					
ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΙΣ	ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΙΣ	ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΑ
0	ΑΤΤΙΚΗ	453	140	651	1244
1	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	76	0	26	102
2	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	10	64	0	74
3	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	0	0	0	0
4	ΚΡΗΤΗ	148	110	517	775
5	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	0	0	0	0
6	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	31	0	0	31
7	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	77	0	0	77
8	ΗΠΕΙΡΟΣ	31	0	0	31
9	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	17	46	31	94
ΣΥΝΟΛΑ		843	360	1225	2428

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.3. – ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΙΣ 2011-2012

ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΙΣ 2011-2012					
ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΙΣ	ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΙΣ	ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΑ
0	ΑΤΤΙΚΗ	58	46	35	139
1	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	23	0	21	44
2	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	1	7	12	20
3	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	3	0	0,5	3,5
4	ΚΡΗΤΗ	6	4	6	16
5	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	0	0	1	1
6	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	3	0	1	4
7	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	10	14	10	34
8	ΗΠΕΙΡΟΣ	5	0	2	7
9	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	5	5	2,5	12,5
ΣΥΝΟΛΑ		114	76	91	281

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.4. – ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΩΝ 2011-2012

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΩΝ 2011-2012					
ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΙΣ	ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΙΣ	ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΑ
0	ΑΤΤΙΚΗ	681	465	2301	3447
1	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	228	0	1162	1390
2	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	11	56	252	319
3	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	28	0	13	41
4	ΚΡΗΤΗ	63	34	330	427
5	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	0	0	38	38
6	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	31	0	37	68
7	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	97	127	620	844
8	ΗΠΕΙΡΟΣ	50	0	92	142
9	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	52	45	92	189
ΣΥΝΟΛΑ		1241	727	4937	6905

Με την έναρξη της λειτουργίας του συστήματος τηλεκατάρτισης, η ομάδα του έργου προσφέρει υπηρεσίες υποστήριξης λειτουργίας. Οι υπηρεσίες που διατίθενται στους χρήστες αφορούν υποστήριξη / οδηγίες προς τους εμπλεκόμενους συνεργάτες των προγραμμάτων τηλεκατάρτισης, τους εκπαιδευτές του προγράμματος τηλεκατάρτισης, τις ομάδες παραγωγής του εκπαιδευτικού υλικού και την υποστήριξη / διαχείριση του συστήματος εξυπηρετητή και των λογισμικών αυτού.

ΔΡΑΣΗ 5: ΠΑΡΟΧΗ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Η δράση υλοποιήθηκε με στόχο τη συνεργασία ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών και μελών της σχολικής κοινότητας για την παροχή μαθησιακής και ψυχοκοινωνικής στήριξης των μαθητών αλλά και των γονέων Ρομά, καθώς και για την επιμορφωτική υποστήριξη των εκπαιδευτικών των σχολείων, ενώ αποσκοπεί στη βελτίωση της λειτουργικότητας της επικοινωνίας, αλλά και στην κατανόηση και αξιοποίηση της διαφορετικότητας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1. – ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ					
ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΣΧΟΛΕΙΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΣΧΟΛΕΙΑ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΣΧΟΛΕΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΑ
0	ΑΤΤΙΚΗ	12	38	8	58
1	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	0	0	0	0
2	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	2	18	0	20
3	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	0	5	0	5
4	ΚΡΗΤΗ	2	4	0	6
5	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	0	3	0	3
6	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	0	0	0	0
7	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	5	10	5	20
8	ΗΠΕΙΡΟΣ	0	0	0	0
9	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	6	16	0	22
ΣΥΝΟΛΑ		27	94	13	134

Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε κατά την εφαρμογή δράσεων ψυχοκοινωνικής στήριξης περιελάμβανε τη διερεύνηση και καταγραφή των αναγκών του κάθε σχολείου, το σχεδιασμό και

την υλοποίηση στοχευμένων δράσεων και την εφαρμογή και αξιολόγησή τους. Σημαντικό να αναφέρουμε είναι ότι η θεματολογία της δράσης εστιάζεται στην αποδοχή της διαφορετικότητας και των πολιτισμικών διαφορών των Ρομά μαθητών και συνεξετάζει το κοινωνικοοικονομικό πλαίσιο μέσα στο οποίο αναπτύσσονται και εξελίσσονται οι πληθυσμοί αυτοί.

ΔΡΑΣΗ 6. ΣΥΝΔΕΣΗ ΣΧΟΛΕΙΟΥ, ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Ο στόχος της δράσης είναι η εξασφάλιση επικοινωνίας και συνεργασίας με τις σχολικές μονάδες όπου φοιτούν παιδιά Ρομά, με τις οικογένειές τους και με τους φορείς της τοπικής κοινωνίας. Οι επιμέρους υποδράσεις της αφορούν σε γενικές γραμμές: α) στην περισσότερο συμμετοχική και ενεργητική παρουσία των γονέων των μαθητών της ομάδας – στόχου στο σχολείο, β) στην ενθάρρυνση εκπαιδευτικών των σχολείων εφαρμογής, γ) στην οργάνωση παρεμβάσεων σε οικοσμούς και δ) στη μεταφορά μαθητών.

Οι ενέργειες που έγιναν προς αυτή την κατεύθυνση είναι α) συνεργασία με εκπαιδευτικούς, β) ενημερώσεις διαπολιτισμικού χαρακτήρα, γ) επιμόρφωση και στήριξη σε θέματα χειρισμού ψυχοκοινωνικών ζητημάτων των μαθητών και των γονέων τους, δ) παρακολούθηση φοίτησης μαθητών σε συνεργασία με εκπαιδευτικούς, και ε) επισκέψεις σε καταυλισμούς με διευθυντές και εκπαιδευτικούς για ενίσχυση εγγραφών και τακτική φοίτηση μαθητών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.1. – ΟΙΚΙΣΜΟΙ - ΚΑΤΑΥΛΙΣΜΟΙ

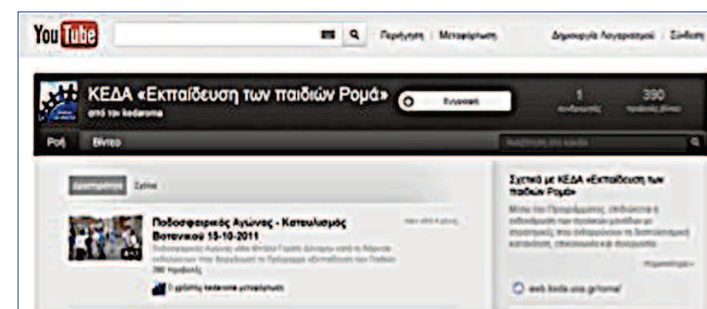
ΟΙΚΙΣΜΟΙ – ΚΑΤΑΥΛΙΣΜΟΙ				
ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΟΙΚΙΣΜΟΙ	ΚΑΤΑΥΛΙΣΜΟΙ	ΣΥΝΟΛΑ
0	ΑΤΤΙΚΗ	16	18	34
1	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	22	11	33
2	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	6	6	12
3	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	14	14	28
4	ΚΡΗΤΗ	6	2	8
5	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	1	4	5
6	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	4	1	5
7	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	7	8	15
8	ΗΠΕΙΡΟΣ	2	4	6
9	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	28	20	48
ΣΥΝΟΛΑ		106	88	194

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.2. – ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ - ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΕΣ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ - ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΕΣ				
ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ	ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΕΣ	ΣΥΝΟΛΑ
0	ΑΤΤΙΚΗ	9	26	35
1	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	5	3	8
2	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	3	3	6
3	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	1	1	2
4	ΚΡΗΤΗ	2	2	4
5	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	2	1	3
6	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	2	0	2
7	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	4	9	13
8	ΗΠΕΙΡΟΣ	3	0	3
9	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	3	0	3
ΣΥΝΟΛΑ		34	45	79

ΔΡΑΣΗ 7. ΔΙΚΤΥΩΣΗ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Η δικτύωση σχολείων υλοποιήθηκε με την αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση (ΤΠΕ), με στόχο το σχεδιασμό και την ανάπτυξη ιστότοπου για την παρουσίαση των στοιχείων εφαρμογής του προγράμματος, τη δημιουργία διαδραστικού χώρου με παράλληλη παρουσίαση των οικισμών – καταυλισμών Ρομά στους οποίους παρεμβαίνει το έργο, το σχεδιασμό και την παραμετροποίηση εργαλείων κοινωνικής δικτύωσης (facebook site, twitter, youtube channel), την ενδυνάμωση της επικοινωνίας και της συνεργασίας, την ανάρτηση ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού, την ενημέρωση για δράσεις και γεγονότα που αφορούν στο έργο, καθώς και την αποτύπωση στοιχείων σχετικών με: ενημερώσεις, ανακοινώσεις, ομάδες χρηστών, σχολικές μονάδες δικτύωσης, δίκτυο συνεργατών, περιοχές συζητήσεων, καλές πρακτικές, κ.λπ. Τα εργαλεία αυτά συνεχίζουν να υποστηρίζονται και να ενημερώνονται καθημερινά με στοιχεία του έργου για την καλύτερη δημοσιοποίηση πληροφοριών και αποτελεσμάτων στην ευρύτερη κοινότητα.

Κύριος στόχος της δράσης είναι η δημοσιοποίηση αποτελεσματικών πρωτοβουλιών και «καλών πρακτικών» για την επίτευξη των δράσεων του προγράμματος, καθώς και η μεταφορά της σχετικής τεχνογνωσίας με ταυτόχρονη αλληλεπίδραση των χρηστών και των επιστημονικών συνεργατών του Προγράμματος. Ταυτόχρονα αξιοποιούνται οι υπηρεσίες που προσφέρουν οι ΤΠΕ για επικοινωνία και συνεργασία, ώστε όσοι συμμετέχουν στο Πρόγραμμα να έχουν πρόσβαση στο υλικό και τα αποτελέσματα των παρεμβάσεων, καθώς και να λαμβάνουν υποστήριξη από τους επιστημονικούς συνεργάτες του προγράμματος.

Θεματικές ενότητες συνεργασίας

1. Καλές Πρακτικές

Δείτε τις πρακτικές παρέμβασης που κρίθηκαν ως πιο αποτελεσματικές ή είχαν την μεγαλύτερη αποδοχή.

Λέξεις κλειδιά: καλές πρακτικές, σχολεία με βοηθούς ΡΟΜΑ

2. Ανταλλαγή Απόψεων

Ανταλλάξτε απόψεις με τους συνεργάτες των άλλων δικτυωμένων σχολείων και προτείνετε βελτιώσεις και προσθήκες στις προσεγγίσεις και πρακτικές.

Λέξεις κλειδιά: ανταλλαγή απόψεων, συζητήσεις, forum

3. Σύστημα Αξιολόγησης προτάσεων παρέμβασης

Αξιολογήστε παρεμβάσεις που προτείνονται - κατά τη διάρκεια και μετά την εφαρμογή τους - με τη χρήση ενιαίας φόρμας.

Λέξεις κλειδιά: αξιολόγηση, πρόγραμμα ΡΟΜΑ, ερωτηματολόγιο

4. Δικτυωμένες Σχολικές Μονάδες

Δείτε τις Σχολικές Μονάδες που δικτυώνονται στο πλαίσιο της Δράσης και βρείτε τα στοιχεία επικοινωνίας μαζί τους.

Λέξεις κλειδιά: σχολεία με βοηθούς ΡΟΜΑ

5. Νομικό Πλαίσιο

Διαβάστε το νομολογικό και ρυθμιστικό πλαίσιο, σύμφωνα με το οποίο πραγματοποιούνται τα Έργα και οι Δράσεις του.

Λέξεις κλειδιά: νομοθεσία, εκπαίδευση ΡΟΜΑ

Για την υποστήριξη της δράσης της δικτύωσης των σχολείων έχει σχεδιαστεί και εγκατασταθεί κατάλληλος διαδικτυακός χώρος συνεργασίας (ΚΕΔΑ ΡΟΜΑ Συνεργάζομαι Συμμετέχω - <http://www.keda.gr/synergasia/>) όπου όλοι οι συμμετέχοντες έχουν πρόσβαση με προσωπικούς κωδικούς.

ΔΡΑΣΗ 8: ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

Η δημοσιότητα του έργου στοχεύει στη διάχυση των αποτελεσμάτων του συνόλου των δράσεων του Προγράμματος με βασικό σκοπό την πληρέστερη δυνατή ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινωνικού συνόλου και της κοινής γνώμης μέσω ενός επιλεγμένου φάσματος επικοινωνιακών ενεργειών και μέσων προβολής. Η συγκεκριμένη δράση προέβλεπε τις παρεμβάσεις που υλοποιήθηκαν και σχετίζονται με: α) διεξαγωγή ημερίδων, β) διεξαγωγή συνεδρίων, γ) δημοσιεύσεις στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, δ) στοχευμένες παρεμβάσεις ευαισθητοποίησης των τοπικών κοινωνιών και δράσεις δημοσιότητας του Προγράμματος σε τοπικό και εθνικό επίπεδο, ε) πολιτιστικές εκδηλώσεις, στ) συνεντεύξεις, ζ) άρθρα, η) ενημερωτικά φυλλάδια, θ) αφίσες, ι) περιφερειακές εκδηλώσεις.

Η δημοσιότητα του έργου έχει επιτευχθεί κυρίως μέσα από διαδικτυακές αναρτήσεις υλικού, δημοσιεύσεις στον τοπικό τύπο, όπως επίσης και ραδιοφωνικές ή τηλεοπτικές εκπομπές. Στον τοπικό ημερήσιο τύπο πραγματοποιείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα παρουσίαση των δραστηριοτήτων του Προγράμματος.

ΔΡΑΣΗ 9: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

Η αξιολόγηση της πράξης αφορά στην αποτύπωση της πλήρους εικόνας των εκπαιδευτικών αναγκών (μαθητών και εκπαιδευτικών) αλλά και στην καταγραφή των μεθόδων παρέμβασης στις οικογένειες των Ρομά, με στόχο να αναδειχθούν τα διαρθρωτικά μέτρα εκείνα που θα πρέπει να αναλάβει η Πολιτεία για τη συνέχιση των προσπαθειών προς την κατεύθυνση της ένταξης των παιδιών Ρομά. Καθοριστικής σημασίας κρίνεται η αποτύπωση των συνθηκών σε περιοχές, όπου τα παιδιά Ρομά δεν προσέρχονται στο σχολείο ή όπου παρατηρείται σχολική διαρροή, εντοπίζοντας και καταγράφοντας τους ενδογενείς και εξωγενείς παράγοντες που συντελούν σε αυτή.

Στο πλαίσιο της εσωτερικής αξιολόγησης ποσοτικοί και ποιοτικοί δείκτες (ανάλογα με τις δράσεις) καταδεικνύουν την μέχρι τώρα πορεία του Προγράμματος τη σχετική διαδικασία της οποίας έχει αναλάβει η ομάδα εσωτερικής αξιολόγησης.

Για την πληρέστερη ενημέρωση σχετικά με τις Δράσεις του Προγράμματος είναι διαθέσιμες οι παρακάτω ηλεκτρονικές διευθύνσεις:

- <http://www.keda.uoa.gr/roma>
- Facebook: keda-roma
- Twitter: <http://twitter.com/#!/kedaroma>
- Youtube : <http://www.youtube.com/kedaroma>

ISSN 2241-4274

